

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 29/1999

antagen av rådet den 28 juni 1999

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets beslut nr .../1999/EG om att anta ett flerårigt program för främjande av förnybara energikällor i gemenskapen (Altener) (1998–2002)

(1999/C 243/03)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽¹⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁽²⁾,i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁽³⁾, och

av följande skäl:

1. I artikel 174 i fördraget anges det att ett av målen för gemenskapens verksamhet skall vara att säkerställa att naturresurserna utnyttjas varsamt och rationellt.
2. I artikel 152 i fördraget anges det att hälsoskyddskraven skall ingå som ett led i gemenskapens övriga politik. Altener-programmet som fastställs i detta beslut bidrar till hälsoskyddet.
3. Vid sitt sammanträde den 29 oktober 1990 fastställde rådet målet att före år 2000 stabilisera de totala koldioxidutsläppen på 1990 års nivå i hela gemenskapen.
4. Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar innehåller ytterligare åtaganden för gemenskapen och dess medlemsstater att minska utsläppen av växthusgaser, inbegripet det åtagande som gemenskapen har gjort och som innebär att utsläppen av växthusgaser skall minska med 8% jämfört med 1990 års nivå under perioden 2008–2012.

⁽¹⁾ EGT C 214 10.7.1998, s. 44.⁽²⁾ EGT C 315, 13.10.1998, s. 2.⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 11 mars 1999 (EGT C 175, 21.6.1999, s. 262), rådets gemensamma ståndpunkt av den 28 juni 1999 och Europaparlamentets beslut av den ... (ännu ej offentliggjort i EGT).

5. Genom rådets beslut 93/389/EEG⁽⁴⁾ har en övervakningsmekanism för utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser i gemenskapen inrättats.

6. Koldioxidutsläppen från energiförbrukningen i gemenskapen kommer sannolikt att öka med ungefär 3% mellan 1995 och 2000 med normal ekonomisk tillväxt. Mot bakgrund av det ovan nämnda Kyoto-åtagandet är det nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärder som verkligen skulle bidra till att ovan nämnda mål uppnås omfattar en mycket intensivare användning av förnybara energikällor och en effektiv energianvändning.

7. Vid sitt sammanträde den 25–26 juni 1996 noterade rådet att den mellanstatliga gruppen för klimatförändringar (SAR IPCC) under förhandlingarna om ett protokoll om Berlinmandatet i sin andra utvärderingsrapport klart och tydligt kommit fram till att människan har en påvisbar inverkan på globala klimatförändringar och betonat det brådskande behovet av så omfattande åtgärder som möjligt, rådet noterade att det fanns avsevärda möjligheter till "no regrets"-lösningar och uppmanade kommissionen att fastställa vilka åtgärder som måste vidtas på gemenskapsnivå.

8. Genom grönboken av den 11 januari 1995 och vitboken av den 13 december 1995 meddelade kommissionen Europaparlamentet och rådet sin syn på den framtida energipolitiken i gemenskapen och vilken roll förnybara energikällor bör spela.

9. I sin resolution av den 4 juli 1996 om en handlingsplan för gemenskapen avseende förnybara energikällor⁽⁵⁾ uppmanade Europaparlamentet kommissionen att genomföra en handlingsplan för gemenskapen i syfte att främja förnybara energikällor.

10. Genom grönboken av den 20 november 1996 och vitboken av den 26 november 1997 med titeln *Energi för framtiden – Förnybara energikällor* påbörjade kommissionen ett förfarande för utveckling och ytterligare genom-

⁽⁴⁾ EGT L 167, 9.7.1993, s. 31.⁽⁵⁾ EGT C 211, 22.7.1996, s. 27.

- förande av en gemenskapsstrategi och en handlingsplan för förnybara energikällor. Dessa finns, tillsammans med en "startkampanj", i dess vitbok.
11. I sin resolution av den 15 maj 1997⁽¹⁾ om grönboken *Energi för framtiden – förnybara energikällor*, uppmanade Europaparlamentet kommissionen att så snart som möjligt anta ett förstärkt Altener II-program. I sin resolution av den 18 juni 1998⁽²⁾ om kommissionens meddelande *Energi för framtiden: förnybara energikällor – vitbok för en gemenskapsstrategi och handlingsplan* begärde parlamentet en klar ökning av de finansiella medlen till Altener-programmet inom ramprogrammet för energi.
 12. Enligt artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG av den 19 december 1996 om gemensamma regler för den inre marknaden för el⁽³⁾ ges medlemsstaterna möjlighet att främja att el från förnybara energikällor tränger in på elmarknaden genom att prioritera dessa energikällor.
 13. I artikel 158 i fördraget anges det att gemenskapen skall utveckla och fullfölja sin verksamhet för att stärka sin ekonomiska och sociala sammanhållning, och att den särskilt skall sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna. Denna verksamhet omfattar bland annat energisektorn.
 14. Genom sina beslut 93/500/EEG⁽⁴⁾ och 98/352/EG⁽⁵⁾, antog rådet ett gemenskapsprogram, kallat Altener, för främjande av förnybara energikällor, med målet att minska koldioxidutsläppen genom att öka de förnybara energikällornas marknadsandel och deras bidrag till den totala produktionen av primärenergi i gemenskapen.
 15. Gemenskapen har bekräftat att Altener-programmet är ett viktigt led i gemenskapens strategi för att minska koldioxidutsläppen.
 16. Det bör skapas möjlighet för ett särskilt program för att främja förnybara energikällor inom ramen för det fleråriga ramprogrammet för åtgärder inom energisektorn (1998–2002) som antogs av rådet genom beslut 1999/21/EG, Euratom⁽⁶⁾ Detta särskilda program skulle då ersätta motsvarande instrument som för närvarande är i kraft.
 17. Vid genomförandet av Europaparlamentets och rådets beslut nr 182/1999/EG av den 22 december 1998 om femte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (1998–2002)⁽⁷⁾ ägnas, genom rådets beslut av den 25 januari 1999 om att antaga ett särskilt program för forskning, teknisk utveckling och demonstration om energi, miljö och hållbar utveckling (1998–2002)⁽⁸⁾, särskild uppmärksamhet åt effektiv och förnybar energiteknik. Altener-programmet är ett instrument som kompletterar det programmet.
 18. Altener-programmet förändrar inte de nationella projekten eller systemen för främjande av förnybara energikällor. Dess syfte är att tillföra en gemenskapsaspekt som innebär ett mervärde.
 19. Förnybara energikällor är en viktig energikälla för Europeiska unionen med betydande kommersiella möjligheter. Utvecklingen av dem bör därför stödjas med hjälp av en särskild strategi och riktade åtgärder för att göra dem både livskraftiga och konkurrenskraftiga och på så sätt skapa en gynnsam investeringsmiljö.
 20. Den ökade användningen av förnybara energikällor kommer att ha en gynnsam effekt både på miljön och på energiförsörjningstryggheten. Den fria och storskaliga utvecklingen av förnybara energikällor kommer att göra det möjligt att fullt ut utnyttja deras ekonomiska potential och deras potential när det gäller sysselsättning. En hög grad av internationellt samarbete är önskvärd för att uppnå bästa möjliga resultat.
 21. Ett förstärkt Altener-program utgör ett väsentligt instrument för utvecklingen av de förnybara energikällornas möjligheter. Förnybara energikällor bör svara för en rimlig del av den interna energimarknaden i Europa.
 22. för att säkerställa att gemenskapens strategi och handlingsplan för förnybara energikällor genomförs på ett riktigt sätt fram till år 2010 behöver kommissionen lämpliga mekanismer för övervakning och utvärdering av de olika initiativen.
 23. Syftet med de riktade insatser som avses i artikel 2 d i detta beslut är att underlätta och påskynda investeringar i ny driftskapacitet för produktion av energi från förnybara källor genom finansiellt stöd, särskilt till små och medelstora företag, för att minska kringkostnader och

⁽¹⁾ EGT C 167, 2.6.1997, s. 160.

⁽²⁾ EGT C 210, 6.7.1998, s. 215.

⁽³⁾ EGT L 27, 30.1.1997, s. 20.

⁽⁴⁾ EGT L 235, 18.9.1993, s. 41.

⁽⁵⁾ EGT L 159, 3.6.1998, s. 53.

⁽⁶⁾ EGT L 7, 13.1.1999, s. 16.

⁽⁷⁾ EGT L 26, 1.2.1999, s. 1.

⁽⁸⁾ EGT L 64, 12.3.1999, s. 58.

underhållskostnader för projekt för förnybara energikällor och därigenom övervinna de icke-tekniska hindren. Dessa åtgärder främjar bland annat tillgång till specialiserad rådgivning, analys av marknadsutsikter, projektlokalisering, ansökan om bygglov och driftstillstånd, initiativ från små och medelstora företag till investeringar i förnybara energikällor, upprättande av finansieringsplaner, förberedelse inför anbudsinfördran, utbildning av driftspersonal samt ibruktagande av anläggningar.

24. De riktade åtgärderna avser genomförandet av projekt inom områdena biomassa, inbegripet energigrödor, ved, restprodukter från skogs- och jordbruk, icke återvinningsbart avfall från tätorter, flytande biobränslen och biogas, och inom områdena solenergisystem för såväl värme som el, passiva och aktiva solvärmesystem i byggnader, småskaliga (mindre än 10 MW) vattenkraftprojekt, vågenergi, vindkraft och geotermisk energi.
25. Utvecklingen av förnybara energikällor kan bidra till att skapa ett konkurrenskraftigt energisystem för hela Europa och utveckla en europeisk industri för förnybara energikällor med betydande möjligheter för export av kunskaper och för investeringar till tredje land, med deltagande av gemenskapen.
26. Det är politiskt och ekonomiskt önskvärt att öppna Altener-programmet för de associerade länderna i Central- och Östeuropa, i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådet i Köpenhamn den 21–22 juni 1993, som har bekräftats genom senare Europeiska råd, och i enlighet med vad som anges i kommissionens meddelande i denna fråga i maj 1994. Det bör också vara öppet för Cypern.
27. För att säkerställa att gemenskapsstödet används på ett effektivt sätt och att dubbelarbete undviks kommer kommissionen att säkerställa att projekten blir föremål för en grundlig förhandsbedömning. Den kommer systematiskt att övervaka och utvärdera de understödda projektens framsteg och resultat.
28. I detta beslut fastställs en finansieringsram som bör utgöra den särskilda referensen, i den mening som avses i punkt 1 i Europaparlamentets, rådets och kommissionens förklaring av den 6 mars 1995⁽¹⁾, för budgetmyndigheten under det årliga budgetförslaget. Hänsyn bör tas till att en ny budgetplan kommer att förhandlas fram under Altener-programmets löptid.
29. Detta beslut ersätter rådets beslut 98/352/EG som följaktligen bör upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Inom det fleråriga ramprogrammet för åtgärder inom energisektorn skall gemenskapen under perioden 1998–2002 genomföra ett särskilt program för att främja förnybara energikällor och stödja genomförandet av gemenskapens strategi och handlingsplan för förnybara energikällor fram till år 2010 (nedan kallat Altener-programmet).

Förutom de prioriterade mål som anges i artikel 1.2 i beslut 1999/21/EG, Euratom, skall Altener-programmet ha följande mål:

- Hjälpa till att skapa de förhållanden som krävs för att genomföra gemenskapens handlingsplan för förnybara energikällor, bland annat rättsliga, socioekonomiska och administrativa förhållanden.
- Uppmuntra privata och offentliga investeringar i produktion och användning av energi från förnybara källor.

Dessa två särskilda mål skall bidra till att – som ett komplement till medlemsstaternas mål – uppnå följande övergripande mål och prioriteringar för gemenskapen: begränsning av koldioxidutsläppen, ökning av de förnybara energikällornas andel för att nå det vägledande målet på 12% i bruttoenergikonsumtionen i gemenskapen år 2010, minskat beroende av energijämförbarhet, energiförsörjningstrygghet, främjande av sysselsättning, ekonomisk utveckling, ekonomisk och social sammanhållning samt lokal och regional utveckling, inbegripet stärkande av de ekonomiska möjligheterna i avlägsna områden och randområden.

2. Gemenskapens finansiella stöd skall beviljas inom ramen för Altener-programmet för insatser och åtgärder som uppfyller de mål som anges i punkt 1 a och b.

3. Finansieringsramen för att genomföra Altener-programmet skall uppgå till 74 miljoner euro. Av detta belopp skall 29,6 miljoner euro avsättas för perioden 1998–1999.

Finansieringsramen för perioden 2000–2002 skall vara 44,4 miljoner euro. Detta belopp skall revideras om det inte är förenligt med budgetplanen för den perioden.

De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 2

Följande insatser och åtgärder som avser förnybara energikällor skall finansieras inom ramen för Altener-programmet:

⁽¹⁾ EGT C 102, 4.4.1996, s. 4.

a) Undersökningar och andra insatser i syfte att genomföra och komplettera gemenskapens och medlemsstaternas övriga åtgärder för att utveckla de förnybara energikällornas möjligheter. Detta inbegriper bland annat utveckling av sektors- och marknadsstrategier; utveckling av normer och certifiering; underlättande av gemensamma upphandlingar; analyser, baserade på projekt, i vilka jämförelser görs mellan den miljöpåverkan och den långsiktiga kostnads/nyttoutvecklingen som följer av att traditionella energikällor respektive förnybara energikällor används; analys av vilka rättsliga, socioekonomiska och administrativa förhållanden, inbegripet analys av en eventuell användning av ekonomiska åtgärder och/eller skatteincitament, som är mer gynnsamma för den förnybara energins inträngande på marknaden; utarbetande av lämplig lagstiftning för att främja en gynnsam investeringsmiljö och av bättre metoder som gör det möjligt att bedöma kostnader och nytta som inte avspglas i marknadspriset.

b) Pilotinsatser av intresse för gemenskapen i syfte att skapa eller bygga ut strukturer och instrument för att utveckla förnybara energikällor inom

— lokal och regional planering,

— redskap för planering, konstruktion och utvärdering,

— nya finansprodukter och marknadsinstrument.

c) Åtgärder som syftar till att utveckla informations- och utbildningsstrukturerna; åtgärder för att uppmuntra utbyte av erfarenheter och kunskaper som syftar till att förbättra samordningen mellan verksamhet på internationell nivå, gemenskapsnivå samt nationell, regional och lokal nivå; skapande av ett centraliserat system för att samla in, prioritera och sprida information och kunskaper om förnybara energikällor.

d) Riktade insatser för att underlätta de förnybara energikällornas inträngande på marknaden och relevant kunskaper för att underlätta övergången från demonstrationsfasen till saluföring och för att uppmuntra investeringar genom rådgivande stöd vid utarbetandet och framläggandet av projekt samt vid genomförandet av dem.

e) Övervaknings- och utvärderingsinsatser med följande mål:

— Övervakning av genomförandet av gemenskapens strategi och handlingsplan för utveckling av förnybara energikällor.

— Stöd till initiativ som tas i samband med genomförandet av handlingsplanen, särskilt i syfte att främja en bättre samordning och större samverkan mellan insatserna, inbegripet all verksamhet som finansieras av gemenskapen och av andra finansieringsorgan, till exempel Europeiska investeringsbanken.

— Övervakning av de framsteg som görs av gemenskapen och yttranden om de framsteg som görs i medlemsstaterna när det gäller utvecklingen av förnybara energikällor.

— Utvärdering av inverkan och kostnadseffektivitet hos de insatser och åtgärder som vidtas inom ramen för Alterneter-programmet. I denna utvärdering skall hänsyn också tas till miljöaspekter och sociala aspekter, däribland sysselsättningseffekter.

Artikel 3

1. Gemenskapen skall stå för alla kostnader för de insatser och åtgärder som avses i artikel 2 a, c och e. Om något annat organ än kommissionen föreslår en åtgärd som avses i punkt c får gemenskapens bidrag till finansieringen inte överstiga 50 % av den totala kostnaden för åtgärden; återstoden kan täckas med antingen offentliga eller privata medel eller en kombination av båda.

2. Gemenskapens bidrag till finansieringen i enlighet med Alterneter-programmet av de insatser och åtgärder som avses i artikel 2 b får inte överstiga 50 % av de totala kostnaderna; återstoden kan täckas med antingen offentliga eller privata medel eller en kombination av båda.

3. Gemenskapens bidrag till finansieringen i enlighet med Alterneter-programmet av de insatser och åtgärder som avses i artikel 2 d skall fastställas årligen för var och en av de riktade insatserna i enlighet med artikel 4.2.

Artikel 4

1. Kommissionen skall ansvara för Alterneter-programmets ekonomiska och praktiska genomförande.

Kommissionen skall även säkerställa att insatserna inom ramen för Alterneter-programmet blir föremål för förhandsbedömning, övervakning och efterföljande utvärdering, vilket vid projektets avslutande skall inbegripa en bedömning av effekterna och genomförande samt av om de ursprungliga målen har uppnåtts.

Kommissionen skall säkerställa att de utvalda mottagarna minst varje halvår förelägger kommissionen en rapport, eller, när det gäller projekt som varar mindre än ett år, efter halva tiden, och under alla förhållanden vid avslutandet.

Kommissionen skall hålla den kommitté som avses i artikel 5 underrättad om hur projekten utvecklas.

2. De villkor och riktlinjer som gäller för stödet för de insatser och åtgärder som avses i artikel 2 skall fastställas årligen med beaktande av

a) de prioriteringar som gemenskapen och medlemsstaterna fastställer i sina respektive program för främjande av förnybara energikällor,

- b) kriterier för de förnybara energikällornas kostnadseffektivitet och utvecklingsmöjligheter samt deras inverkan på sysselsättningen och miljön, i synnerhet minskningen av koldioxidutsläppen, och
- c) när det gäller de insatser som avses i artikel 2 d, den relativa kostnaden för stödet, den långsiktiga kommersiella livskraften, den förväntade nya produktionskapaciteten och omfattningen av de mellanregionala och/eller gränsöverskridande fördelarna,
- d) principerna i artikel 87 i fördraget och de relevanta gemenskapsriktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd.

Den kommitté som anges i artikel 5 skall biträda kommissionen med att fastställa dessa villkor och riktlinjer.

Artikel 5

Den kommitté som avses i artikel 4 i beslut 1999/21/EG, Euratom, skall biträda kommissionen vid genomförandet av Altener-programmet.

Artikel 6

Granskningen samt den interna och externa bedömningen av genomförandet av Altener-programmet skall utföras i enlighet med bestämmelserna i artikel 5 i beslut 1999/21/EG, Euratom.

Artikel 7

Altener-programmet skall vara öppet för deltagande av de associerade länderna i Central- och Östeuropa i enlighet med de

villkor, inbegripet finansiella bestämmelser, som anges i tilläggsprotokollen till associeringsavtalen, eller i själva associeringsavtalen, beträffande deltagande i gemenskapsprogram.

Altener-programmet skall också vara öppet för deltagande av Cypern på grundval av tilläggsanslag enligt samma regler som de som gäller för Efta-/EES-länderna, i enlighet med förfaranden som skall överenskommas med det landet.

Artikel 8

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 9

Rådets beslut 98/352/EG skall upphävas.

Artikel 10

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den ...

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

...

Ordförande

...

Ordförande

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

1. Den 4 december 1997 överlämnade kommissionen till rådet ett förslag till rådets beslut om antagande av ett flerårigt program för främjande av förnybara energikällor i gemenskapen (1998–2002) – (Altener-programmet) ⁽¹⁾.
2. Europaparlamentet lämnade sitt yttrande den 11 mars 1999 ⁽²⁾ Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén har lämnat sina yttranden ⁽³⁾.
3. Den 25 maj lade kommissionen fram ett ändrat förslag för rådet ⁽⁴⁾.
4. Den 28 juni 1999 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt enligt artikel 251 i fördraget.

II. FÖRSLAGETS SYFTE OCH BAKGRUND

5. Detta förslag utgör en del av det ramprogram för åtgärder inom energisektorn som antogs av rådet den 14 december 1998 ⁽⁵⁾. Syftet med ramprogrammet är att skapa en ram för en bättre fokuserad och mer integrerad energipolitik inom gemenskapen. Ramprogrammet består av ett grundbeslut som anger de allmänna principerna och sex särskilda program av vilka detta förslag – Altener-programmet – utgör ett.

Detta förslag syftar till att inkludera det redan befintliga programmet för främjande av förnybara energikällor i ramprogrammet för åtgärder inom energisektorn.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

A. Allmänna anmärkningar

6. Den 18 maj 1998 beslutade rådet att förlänga och uppdatera det redan befintliga Altener-programmet, som upphörde att gälla vid slutet av 1997. Det nya uppdaterade Altener-programmet ⁽⁶⁾ användes därför som grund vid förhandlingarna om ramprogrammet för åtgärder inom energisektorn.
7. Rådet ansåg att grundbeslutet i ramprogrammet bör innehålla regler och principer av allmän karaktär och som därför är giltiga för alla de särskilda programmen. Bestämmelser om allmänna mål, rapporter till Europaparlamentet och rådet, kommittéförfaranden för genomförandeåtgärder har införts i grundbeslutet; de särskilda programmen hänvisar till grundbeslutet i dessa frågor.
8. Rådet har beslutat att fastställa ett finansiellt referensbelopp för alla särskilda program inom ramprogrammet. I detta sammanhang har rådet enats om att prioritera detta förslag om förnybara energikällor tillsammans med förslaget om effektivare energianvändning (se artikel 1.3).

⁽¹⁾ Inte offentliggjort i EGT.

⁽²⁾ EGT C 175, 21.6.1999, s. 262.

⁽³⁾ Ekonomiska och sociala kommittén: EGT C 214, 10.7.1998, s. 44.
Regionkommittén: EGT C 315, 13.10.1998, s. 1.

⁽⁴⁾ Ännu inte offentliggjort i EGT; se dok. 8853/99 ENER 68 ENV 191 CODEC 308.

⁽⁵⁾ EGT L 7, 13.1.1999, s. 16.

⁽⁶⁾ EGT L 159, 3.6.1998, s. 53.

B. Europaparlamentets ändringsförslag

9. Rådet har godkänt helt eller delvis eller i några fall i princip följande ändringsförslag: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 23 och 24.

Rådet har inte beaktat följande ändringsförslag i sin gemensamma ståndpunkt: 3, 6, 10, 12, 13, 15, 16, 22, 26 och 30, av vilka kommissionen hade avvisat ändringsförslagen 3, 12, 15, 26 och 30. I några fall omfattas ändringsförslagen redan av bestämmelser i andra beslut i ramprogrammet, och rådet såg därför ingen anledning att upprepa dem i detta sammanhang.
